

ELDAR QARQARÇAY

TƏK SÖYÜDÜN NƏĞMƏSİ

(hekayə)

Filarmoniyada hamı qabaqcadan gəlib, yerini tutmuşdu. Namiq də keçib öz yerində əyləşdi. Əlindəki qızılgül dəstəsini dizi üstünə qoydu. Bir az keçmiş aparıcı səhnəyə gəlib Səidə Rüstəmzadənin ifasında yeni mahnının səslənəcəyini elan etdi.

Namiq həyəcan içində idi. Görəsən necə oxuyacaq? Mənim bura gəlişimi biləcəkmə? Eh, hardan bilsin. Ancaq bu gün necə olsa da onunla görüşməliyəm. Həyat insanları həmişə dəyişdirir. Heç o vaxt mən də düz eləmədim. Görək əməlli-başlı danışaydım. Ötən illərdə də bir parça məktub da yazmamışam. Yox, Səidə inadkarlıq etsə də üzə düşmüşdü. Rayonda da öz ixtisası üzrə işləyə bilərdi. Məgər rayon adamlarına oxumuş, savadlı mədəniyyət işçisi lazım deyildimi? Bütün işlərdə günahkar özüməm. Yaxşı deyiblər ki, "özü yıxılan ağlamaz".

Səidə musiqinin müşaiyəti ilə oxumağa başladı. Namiq elə ilk sözdən ayılan kimi oldu. Bu onun şeirlərinə bəstələnmiş mahnı idi. Ürəyi sevinclə doldu. Nə gözəl təsadüf! Sevdiiyi bir qızın dilindən öz ürək sözlərini eşitməkdən böyük səadət nə ola bilər? Namiq bilmirdi ki, nə etsin. Az qalırdı, qalxıb salonda çıxırsın və desin ki, bu şeirin müəllifi mənəm. Onu oxuyan isə sevgilimdir. Yaxşı bəs Səidə onun şeirini hardan almışdı?

O, bir neçə ay bundan qabaq rayona ezamiyyətə gələn bəstəkar dostu ilə olan söhbəti xatırladı...

Onun bütün fikri səhnədə idi. Gözlərinin önündə tovuz quşuna bənzəyən Səidə durmuşdu. Musiqi öz ecazkarlığı ilə sanki onu tilsimləmişdi. Xəyal Namiqi qanadlarında ilk dəfə tanışlıq günlərinə apardı...

...Namiq universitetin, Səidə isə İncəsənət insti-

Eldar Əli oğlu Əhmədov (Eldar Qarqarçay) 1954-cü ildə anadan olmuşdur. Ali təhsilli hidrotexnika mühəndisidir. 7 kitabın müəllifidir.

tutunun axırncı kursunda oxuyurdular. Onlar mərkəzi kitabxanada tanış olmuşdular. Namiq universiteti bitirdikdən sonra təyinatını kəndlərinə aldı. O, universiteti fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdi. Professor və müəllim heyəti, onun universitetdə qalib aspiranturaya girməsini məsləhət bildilər. Namiq bu təklifi qəbul etmədi. Kənddə dil-ədəbiyyat müəlliminə ehtiyac vardı. Doğulub boya-başa çatdığı kənd ona hər şeydən əziz gəlirdi. Kənddə, anasının yanında olmaq Namiqin arzusuydu. Gəlincən saçlarını ağartmış anası ona həm də atalıq etmişdi. O, bilirdi ki, şəhərdə qalası olsa anası yenə kənddən ayrılmalıydı. Namiq fikrini Səidəyə demişdi. Səidənin isə cavabı qısa olmuşdu: "Mən istedadımı korlaya bilmərəm, gedirsən get, o kənd, o da sən..." Qəlbədən sevdiiyi, həyatı onsuz təsəvvür etmədiyi bir adamın bu cavabı Namiqə bərk toxunmuşdu.

İndi o vaxtdan bir neçə il keçirdi. Səidə istedadlı müğənni kimi tanınırdı. Namiqin isə bu yaxınlarda ilk şeirlər kitabı işıq üzünə görmüşdü. Namiqin şəhərə gəlişinin səbəbi bir neçə gənc şairlə keçiriləcək poeziya gecəsində iştirak etmək idi. Qəzətdə bildirişi oxuduqdan sonra axşam qatarıyla şəhərə gəlmişdi. Filarmoniyanın qarşısından ötürkən Səidənin şəkili olan böyük afişanı görəndə çox sevindi. Konsert bu axşam olacaqdı.

Salonda qəfil qopan uğultu Namiqi şirin xatirə-

lərdən ayırdı. O, nə baş verdiyini birdən-birə anlamadı, səhnəyə diqqətlə baxdı. Səidə əlində mikrofon susmuşdu. O, Namiqə baxırdı. Baxışlar ani olaraq qovuşdu. Namiqin qəlbində xoş bir duyğu yaranırdı. Deməli, məni görüb. Heç düz eləmədim. Gərək heç gəlməyəydim. Tamaşaçılar ayaqlarını yerə döyərək, onun oxumasını tələb edirdilər. Səidə isə quruyub qalmışdı. Aparıcı yaranmış bu vəziyyətdən çıxmaq üçün növbəti müğənninin ifasında xalq mahnısının səslənəcəyini elan etdi. Səidənin qoluna girib səhnədən apardılar. Salonu alqış sədaları bürümüşdü. Bütün bunlar bir anın içərisində baş vermişdi. Namiq özünü ələ alaraq səhnəyə tərəf getdi. Nə baş verdiyini aparıcıdan xəbər aldı.

-Qorxulu heç bir şey yoxdur. Səidə xanım nədən sə bir balaca həyəcanlanmışdı, ötüb keçdi.

Namiq rahat nəfəs aldı. Dönüb getmək istəyərkən əlindəki gül dəstəsini Səidə üçün gətirdiyini xatırladı. O, aparıcı qadına müraciətlə:

-Xahiş edirəm, bu gülləri Səidə xanıma çatdırarsınız, - dedi.

Aparıcı gülümsünüb

-Baş üstə, - dedi. - Bu, lap yerinə düşdü. Bəs kim tərəfindən...

-Özü biləcək...

Səidənin səsi onun qulağında təkrar-təkrar səslənirdi. Surəti isə gözləri önündən getmirdi. Onun gözlərində bir eşqin qığılcımları yanırırdı. Namiq fikrini dağıtmaq üçün Sahil parkına endi. Elə bil sinə-sindən ağır bir daş asılmışdı. Bir sakit güşə axtarırdı ürəyini boşaltmaq üçün. Acı bir qəhər onu boğurdu. Bir boş skamyaya tapıb öyləşdi. Xəzərdən sərin meh əsirdi. Məcnun söyüdü çağırılan budaqları arabir Namiqin başına, çiyinə toxunur onu fikirlərindən ayırırdı.

O, söyüdü çağırılan budağından tutdu. Elə bil bədəninə bir hərərət, güc gəldi. Məcnun söyüdü pərişan-pərişan yırgalanırdı, sanki, Namiqə təsəlli verirdi. Namiqin istər-istəməz söyüdü barsız adlandıranlara acığı tutdu. "Söyüdlər də insan kimidir. Hər şeyi duyurlar", - deyə düşündü. Namiq ətrafa baxdı. Burada hər şey ona nəyisə xatırladırdı. Necə olmuşdu ki, məhz bura, həmişə onunla görüşdüyü yerə gəlib çıxmışdı.

Bu həmin tək söyüdü idi. Skamyanı isə rəngləmişdilər. Namiq fikirli olduğu üçün əvvəlcə tanınamışdı. Söyüdü-təbii olaraq gəlib həmişə Səidə ilə görüşdükləri yerə çıxmışdı. Onlar ayrıldıqdan sonra birinci

dəfə idi ki, Namiq bura gəlmişdi. Hansı hissənin təsiri ilə qalxıb köhnə dostu ilə görüşürmüş kimi, ilk eşqinin şahidi tək söyüdü gövdəsini qucaqladı. Kövrəlib için-için ağladı...

Çiyinə qəfil toxunan əlin təmasından diksindi. Arxaya çevrildi... bu... o, idi...

"Bu nədir, mən yuxumu görürəm? Bəlkə xəyaldir", - deyə fikirləşdi. Namiq durduğu yerdə quruyub qalmışdı. Nə edəcəyini bilmirdi. Səidənin əlində gül var idi. İndi o, bütün varlığı ilə Namiqin qarşısında idi.

-Səidə!

-Namiq!

Onlar həsrətkeşlər kimi qucaqlaşdılar. Namiq onu köksünə sıxıb dönə-dönə gözlərindən öpdü, müqəddəs saydığı gözlərindən. Daha heç bir qüvvə onları ayıra bilməzdi. Namiq pıçıldı ilə:

-İndi mənimlə kəndə gedərsənmi, Səidə?

-Səninlə dünyanın lap o başına da gedərəm, əzizim. - baxışlar yenidən qovuşdu, - bu nədir Səidə, sən ağlayırsan?

-Mən? Yox-yox, elə-belə. Namiq, sevincdən...

Səidənin gözləri dəyişməmişdi, yenə də sevinc ilə, ümidlə dolu idi.

Gözlərindəki körpə məsumluğu hələ də itməmişdi. Sevincdən axan bu göz yaşları bahar yağışı kimi təmiz idi.

Səidə əlindəki gül dəstəsini Namiqə uzadaraq:

-İlk kitabının çıxması münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm, - dedi.

-Çox sağ ol.

-Sən də çox sağ ol.

Yaranmış sükutu pozdu.

-Niyə laylanı çalmadın, Səidə?

Səidə onun hansı simə vurduğunu anladı.

-Nə bilim, özümdən asılı olmadı. Bilirdim ki, hardasa, nə vaxtsa biz görüşəcəyik, yenidən arzularımız qovuşacağıq. Amma filarmoniyada görüşəcəyimiz heç yatsam da yuxuma gəlməzdi.

Onlar təzədən skamyaya öyləşdilər.

Tək söyüdü ağacı da saçlarını gənclərin üstünə öymişdi. Sanki, o da dil açıb deyirdi: "Məni unutmayın, cavanlar!"

Sərin mehin təsiri ilə söyüdü yarpaqları bir-birinə toxunaraq zümzüm edirdi. Onlar tək deyildilər. Səidə ilə Namiq bəxtəvərcəsinə gülümsünürdülər. Söyüdü həzin nəğməsi sanki, Səidənin oxunmamış mahnısını ifa edir, tamamlayırdı...